

Milieueffectrapport Meerstad

Deelplan 1

Samenvatting

Definitief

Bureau Meerstad

Grontmij Nederland bv
Haren, 5 juni 2007

Verantwoording

Titel : Milieueffectrapport Meerstad
Deelplan 1

Subtitel : Samenvatting

Projectnummer : 218852

Referentienummer :

Revisie : 1

Datum : 5 juni 2007

Auteur(s) : Drs. L. van der Weide

E-mail adres : lianne.vanderweide@grontmij.nl

Gecontroleerd door : Mr. M. Haan

Paraaf gecontroleerd :

Goedgekeurd door : Ing. W.E. Wouda-van der Giessen

Paraaf goedgekeurd :

Contact : Nieuwe Stationsweg 4
9751 SZ Haren
Postbus 125
9750 AC Haren
T +31 50 533 44 55
F +31 50 534 96 11
E noord@grontmij.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	5
1.1	Aanleiding.....	5
1.2	Probleem.....	6
1.3	Doel.....	6
2	Voorgenomen activiteit.....	7
2.1	Water in Deelplan 1	9
2.2	Duurzaamheid.....	9
3	Milieueffecten en mitigerende maatregelen.....	10
3.1	Mitigerende maatregelen	10
4	Vertaling in bestemmingsplan	13
4.1	Vertaling in ruimtelijk plan.....	13
5	Leemten in kennis en monitoring	14

Voor u ligt de samenvatting van het Milieueffectrapport (MER) welke de milieueffecten van Deelplan 1 in Meerstad beschrijft. Deelplan 1 is de eerste deeluitwerking van het globaal bestemmingsplan Meerstad-Midden en het Masterplan Meerstad.

Leeswijzer samenvatting

De samenvatting is als volgt opgebouwd:

Hoofdstuk 1: Inleiding

Beschrijving van de aanleiding, probleem, doel de planonderdelen voor Meerstad, met onderscheid naar het Masterplan, bestemmingsplan en ontgronding.

Hoofdstuk 2: Voorgenomen activiteit

Beschrijving van de voorgenomen activiteit (Deelplan 1), waarbij tevens de relatie met Meerstad in totaliteit wordt gegeven.

Hoofdstuk 3: Milieueffecten en mitigerende maatregelen

Beschrijving van milieueffecten en -beoordeling ten gevolge van de realisatie van Deelplan 1. Tevens worden maatregelen beschreven die de negatieve effecten zullen verminderen.

Hoofdstuk 4: Vertaling in bestemmingsplan

Beschrijving van welke mitigerende maatregelen worden opgenomen in het bestemmingsplan. Aangegeven wordt waarom bepaalde mitigerende maatregelen niet worden overgenomen.

Hoofdstuk 5: Leemten in kennis en monitoring

Beschrijving van de leemten in kennis bij het opstellen van het MER en de wijze van monitoring.

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Meerstad is een nieuw te ontwikkelen gebied dat tussen de stad Groningen, Harkstede en Slochteren ligt. Het wordt een gebied om te wonen, te werken, te recreëren en van de natuur te genieten. Er worden ca. 10.000 woningen gebouwd met alle voorzieningen die voor het dagelijkse leven nodig zijn dichtbij huis en 'de grote stad' om de hoek. Ook komen er bedrijventerreinen, worden nieuwe wegen aangelegd en wordt er flink geïnvesteerd in nieuwe natuur.

MER Masterplan

Voor de ontwikkeling van Meerstad is een Masterplan opgesteld. Dit plan geeft in grote lijnen aan wat waar komt. In 2003 is hiervoor vrijwillig het MER Masterplan opgesteld. Dit MER was ter onderbouwing van het Masterplan en hierin werden de effecten van Meerstad op het milieu beschreven, waarbij diverse alternatieven met elkaar zijn vergeleken. Het Masterplan wordt verder uitgewerkt in Deelplannen en voor de verdere ontwikkeling van Meerstad worden bestemmingsplannen opgesteld.

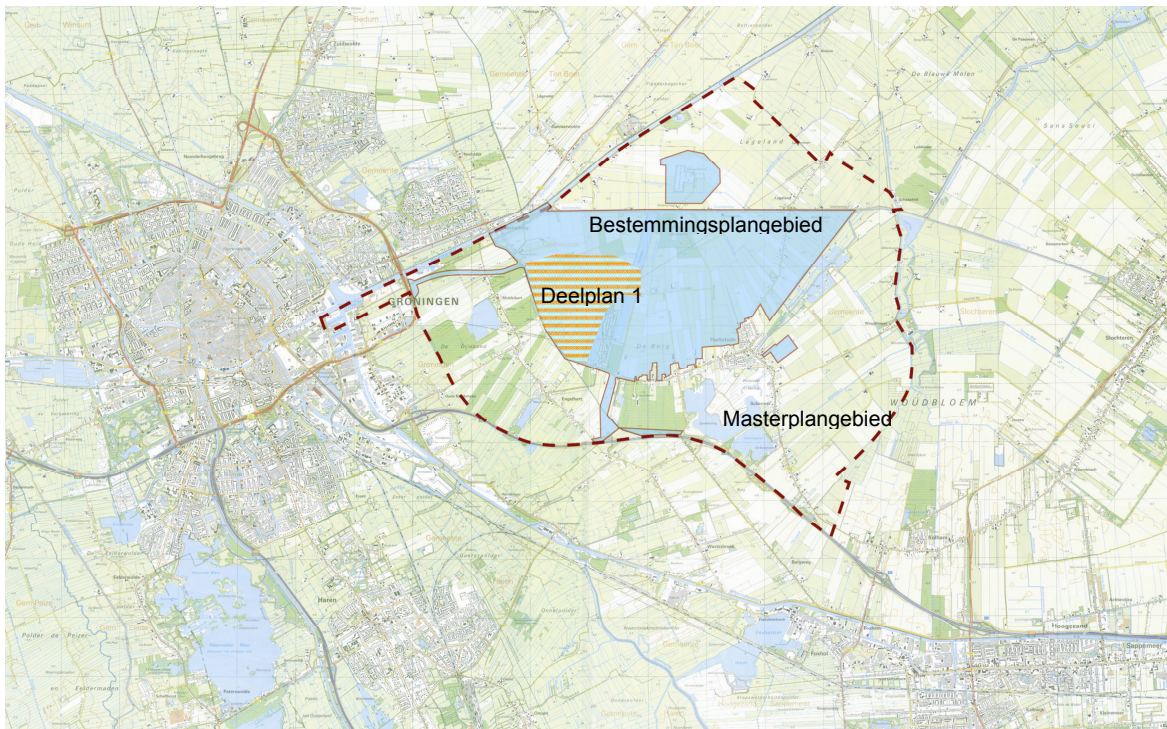
MER/SMB Bestemmingsplan Meerstad-Midden

Ter uitwerking van het Masterplan is voor een deel van het gebied het bestemmingsplan Meerstad Midden opgesteld. Binnen het bestemmingsplangebied Meerstad wordt een groot aantal (max. 6700) woningen gerealiseerd en vindt een ontgronding plaats ten behoeve van de aanleg van het meer. Voor deze activiteiten geldt de m.e.r.-plicht. Daarnaast moest het bestemmingsplan worden voorzien van een Strategische Milieubeoordeling (SMB). Hierdoor was sprake van een samenloop van twee procedures: m.e.r. en SMB. Het voorkeursalternatief uit het vrijwillige MER is nader uitgewerkt en geoptimaliseerd. Het rapport heeft samen met het voorontwerp bestemmingsplan Meerstad-Midden ter inzage gelegen in het voorjaar van 2006. Voor het MER/SMB heeft de Commissie voor de m.e.r. een toetsingsadvies uitgebracht.

MER Deelplan 1

Het bestemmingsplan Meerstad-Midden kent een globaal karakter met een uitwerkingsverplichting voor enkele onderdelen van het bestemmingsplan. Dit betreft de woongebieden, ecologische gebieden en de interne verkeersstructuur. Het bestemmingsplan Meerstad-Midden wordt uitgewerkt in Deelplannen. Gekozen is om als eerste het deel van Meerstad te ontwikkelen waarin de kracht van Meerstad tot uiting komt. Namelijk het meer en de ontwikkelingen rondom het meer met alle nieuwe functies die bij Meerstad horen. Deelplan 1 omvat de realisatie van woningen, het meer, GIOS (groen in en om de stad) en strand/recreatie.

Figuur 1-1 Relatie Deelplan 1 tot Masterplan- en bestemmingsplangebied

Nieuwe procedure voor MER Uitwerkingsplan deel 1

Om Meerstad te realiseren, moet het bestemmingsplan Meerstad-Midden worden uitgewerkt. De eerste uitwerking vormt Deelplan 1. Vanwege op recente wetswijziging is het momenteel nog de vraag of voor dit Deelplan opnieuw een m.e.r.-procedure moet worden doorlopen. Milieu en duurzaamheid zijn belangrijke thema's in de totstandkoming en planontwikkeling in het landschapsontwikkelingsproject Meerstad. Daarnaast is er onduidelijkheid en discussie omtrent de m.e.r.-plicht voor de deeluitwerkingen. Daarom hebben initiatiefnemer Bureau Meerstad en het Bevoegd Gezag de gemeente Slochteren besloten wel een m.e.r.-procedure te doorlopen. Het MER vormt een nadere uitwerking van het MER/SMB Bestemmingsplan en het daarin opgenomen voorkeursalternatief.

Aangezien reeds een MER/SMB is opgesteld voor het bestemmingsplan Meerstad-Midden en het MER voor het uitwerkingsplan hiervan een vervolg is, kan voor de m.e.r. een verkorte procedure worden doorlopen, volgens artikel 7.16 Wet milieubeheer.

1.2 Probleem

Het woningaanbod in Groningen sluit niet goed aan op de vraag naar woningen. Ten eerste heerst er een grote druk op de woningmarkt doordat het aantal inwoners van de stad is toegenomen en de nieuwbouw en herstructurering fors achter blijven bij de taakstellingen. Ten tweede is er een grote vraag naar meer woonkwaliteit en vooral naar meer gedifferentieerde kwaliteit. Over de hele stad Groningen gezien is er een duidelijk tekort aan ruime woningen, aan middeldure- en dure koopwoningen en aan woningen in centrumstedelijke en groene stadsrandmilieus. Met Deelplan 1 wordt een eerste stap gezet naar het oplossen van het tekort aan woningen.

1.3 Doel

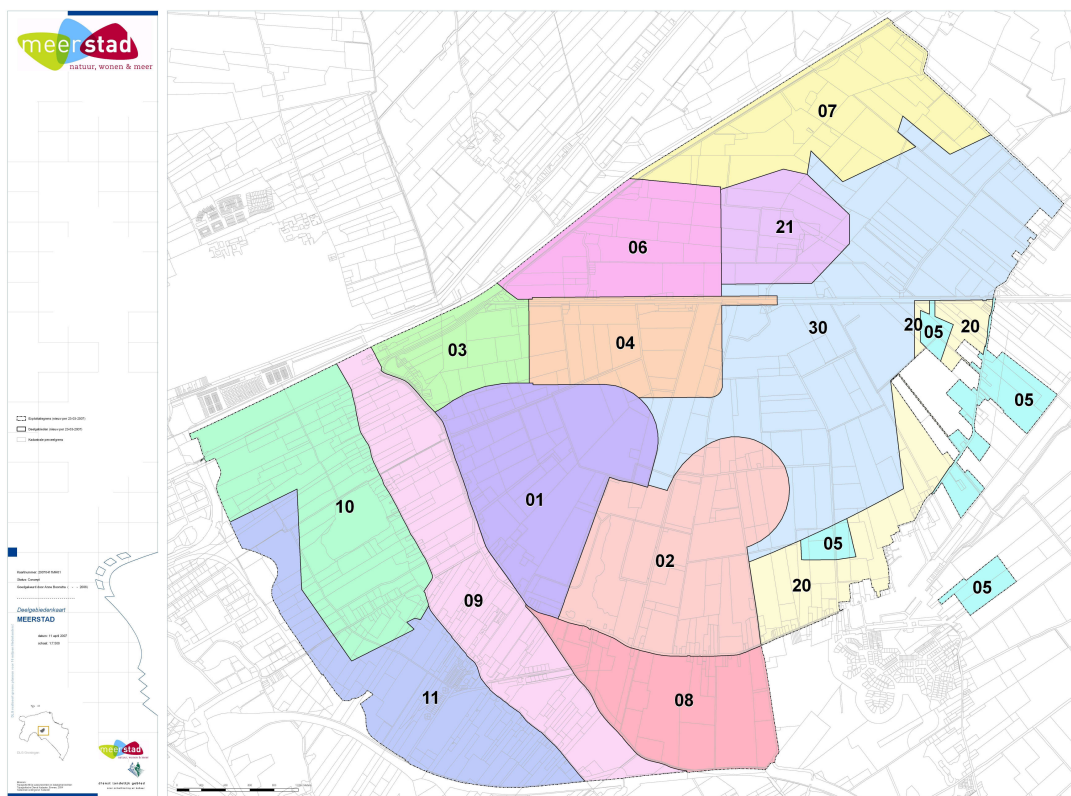
Meerstad heeft als doel te voorzien in de behoefte aan woningen en bedrijventerreinen in Groningen in een natuurlijke en waterrijke omgeving. Voor de ontwikkeling van Meerstad wordt een zeer hoog ambitieniveau nagestreefd. Meerstad wordt een landschappelijk woongebied bij de stad, met een prettige leefomgeving, goede voorzieningen, recreatiemogelijkheden, ruimte voor bedrijven, goede bereikbaarheid en een kwalitatief hoogwaardig landschap.

2 Voorgenomen activiteit

Het voornemen voor Meerstad in totaliteit betreft het realiseren van circa 10.000 woningen, circa 130 hectare bedrijventerreinen, een meer, natuur, infrastructuur, groen in en om de stad en een noodzakelijke ontgronding. Figuur 1-1 toont de ligging van Meerstad in de regio. De realisatie van Meerstad wordt gefaseerd uitgevoerd. Gerekend moet worden op een totale realisatietermijn van ongeveer 20 jaar.

Deelplan 1 is gelegen in het midden van het Meerstadgebied. De begrenzing wordt gevormd aan de noordkant door Deelgebieden 3 en 4, aan de zuidkant door het noordelijke talud van de Borgsloot, aan de zuid- en westkant door Deelgebied 9 en aan de oostkant door het meer en Deelgebied 2. Zie ook Figuur 2-1.

Figuur 2-1 Deelgebieden Meerstad

De voorgenomen activiteit omvat de realisatie van Deelplan 1 met daarin woningen, water, groen en recreatiegebied. Ten opzichte van de indicatieve oeverlijn van Deelplan 1 in het Masterplan zijn een aantal wijzigingen doorgevoerd. Dit heeft ermee te maken dat het Masterplan op hoofdstructuurniveau vlekken en structuren weergeeft en dat op het fijnere schaalniveau van Deelplan 1 meer precies kan worden ontworpen.

De oppervlakte van Deelplan 1 bedraagt ruim 200 ha. Daarin zijn betrokken:

- circa 75 ha woningen met in totaal circa 1150 woningen en een voorzieningencentrum;

- 72 ha meer;
- circa 25 ha GIOS (groen in en om de stad);
- circa 10 ha strand;
- circa 10 ha bestaande panden en kavels;
- circa 10 ha infrastructuur.

Dit Deelplan is gekozen om als eerste te worden ontwikkeld. Met dit Deelplan is het namelijk mogelijk om vanaf het begin het karakter van Meerstad te laten zien: een integrale ontwikkeling van een woon/leefgebied met wonen, water, natuur en recreatie. Gestart zal dan ook worden met het graven van het meer gelijktijdig met de eerste woningbouwontwikkeling. Hiermee wordt direct het wonen aan water gerealiseerd, dicht bij de stad Groningen. Bovendien kan spoedig invulling worden gegeven aan recreatie doordat tevens het zuidelijke strand bij het toekomstige centrumgebied kan worden gerealiseerd.

Het gebied is qua grondbalans, watersysteem en waterbeheer relatief eenvoudig als een op zichzelf staand plan te realiseren en heeft een hoog Meerstad-gehalte. Onderstaande figuur laat de voorgenomen activiteit zien.

Figuur 2-2 Voorgenomen activiteit: ontwerp Deelplan 1

In dit Deelplan is geen EHS natuur betrokken, EHS is geconcentreerd aan de oostkant van het meer. Het aantal te bouwen woningen in het Deelplan bedraagt ca 1150 met een gemiddelde kaveloppervlakte van ruim 400 m². In het voorzieningencentrum zullen een school, kinderopvang, buurthuis, sociaalmedische voorzieningen en ca 850 m² winkels worden gerealiseerd. Een 'Scholenpad' of langzaamverkeerroute loopt - vanuit de woonmilieus met de hoogste woon-dichtheden en aantallen bewoners - naar het voorzieningencentrum. Ten aanzien van de ontsluiting geldt dat de Noordelijke Ontsluitingsroute (in het Masterplan nog Eemsplanade genoemd) voorsnog niet wordt gerealiseerd. De bewoners van Deelplan 1 zullen vooral via de Driebondsweg naar Groningen rijden. Het ontwerp wordt dusdanig vormgegeven dat de Driebondsweg de weg voor het doorgaande verkeer wordt, om naar de Borgbrug te gaan zal van deze doorgaande route moeten worden afgeslagen. De Driebondsroute wordt wel op korte termijn

(2008) opgewaardeerd en voorzien van een vrij liggend en dus verkeersveilig en comfortabel fietspad. De Noordelijke Ontsluitingsroute wordt gerealiseerd wanneer het centrumgebied (Deelgebied 4) aan de noordkant van het bestemmingsplangebied wordt gerealiseerd.

2.1 Water in Deelplan 1

Water speelt in Deelplan 1 een grote rol, zowel fysiek als ruimtelijk. Hieronder wordt kort beschreven hoe water in de voorgenomen activiteit is ingepast.

De ontwikkelvariant zoals beschreven in de waterstructuurvisie (Royal Haskoning, 2005) vormt het uitgangspunt voor het ontwerp van het watersysteem van Deelplan 1. Door de gefaseerde aanleg van Meerstad wordt de uiteindelijke waterstructuur in Deelplan 1 nog niet in zijn geheel gerealiseerd. In de waterstructuur van Deelplan 1 wordt een aantal (tijdelijke) maatregelen getroffen om het waterbeheer zo optimaal mogelijk te maken. Door de realisatie van Deelplan 1 zal ook de waterhuishouding in de omgeving worden beïnvloed. In het plan zijn maatregelen opgenomen om ook in de omgeving een optimaal waterbeheer te garanderen.

Deelplan 1 is een kleinere versie van het uiteindelijke watersysteem voor geheel Meerstad. Alle onderdelen van het totale systeem zijn aanwezig. Hierdoor kan ervaring worden opgedaan met de werking van dit systeem. Voor de toekomst kan aan de hand van de gedane kennis en ervaring het systeem verder worden geoptimaliseerd. Een goede monitoring van de waterkwaliteit en de ontwikkeling van het aquatische ecosysteem zijn daarom van groot belang.

2.2 Duurzaamheid

Duurzaamheid is een belangrijk thema voor Meerstad. In november 2006 is een Actieprogramma Duurzaamheid opgesteld waarin de ambities van Meerstad zijn opgenomen en acties zijn geformuleerd om deze ambities te realiseren. Het duurzaamheidsprogramma is geen statisch document maar zal een keer per jaar worden geactualiseerd, vooral op basis van de voortgang van het ruimtelijke proces.

Zoals aangegeven in het programma moet het duurzame karakter van Meerstad bijdragen aan de concurrentiepositie van Meerstad, voor nu en voor later. Ten einde duurzaamheid te borgen in de ontwikkeling van Meerstad is er binnen Bureau Meerstad een Duurzaamheidscoördinator aangesteld. Ook vanuit publieke zijde is hier iemand voor aangesteld. De duurzaamheidscoördinator zorgt ervoor dat binnen de verschillende thema's zo maximaal mogelijk invulling wordt gegeven aan het aspect duurzaamheid. De coördinator monitort het opgestelde actieprogramma en actualiseert dit programma jaarlijks.

3 Milieueffecten en mitigerende maatregelen

Verschillende effecten treden op als gevolg van de realisatie van Meerstad en Deelplan 1. Dit zijn positieve en negatieve effecten. In het MER Masterplan zijn aan de hand van de huidige situatie en autonome ontwikkeling voor diverse aspecten streefbeelden en toetsingscriteria opgesteld. In aansluiting op de systematiek van de vorige MERen heeft de effectbeschrijving plaats gevonden aan de hand van de streefbeelden en toetsingscriteria. Hierbij zijn enkele criteria toegevoegd passend bij het detailniveau van het Deelplan.

De milieueffecten zijn beschreven aan de hand van de volgende aspecten:

- Mobiliteit;
- Ecologie;
- Landschap en cultuurhistorie;
- Water;
- Bodem en archeologie;
- Gezondheid: luchtkwaliteit, geluid en veiligheid.

Ten slotte is ingegaan op de mitigerende maatregelen. Dit zijn te nemen maatregelen waardoor het betreffende effect wordt beperkt of voorkomen. Voor een overzicht van de milieueffecten wordt verwezen naar het MER, paragraaf 4.10. De mitigerende maatregelen zijn wel opgenomen in deze samenvatting en wel in paragraaf 3.1.

3.1 Mitigerende maatregelen

In onderstaande tabel staat een overzicht van de mitigerende maatregelen en er staat bij of deze wel of niet in de plannen wordt meegenomen.

Tabel 3-1 Samenvattende tabel met mitigerende maatregelen

Aspect	Effectbeperkende maatregel	Toelichting	In plannen meegenomen?
Mobiliteit	Dimensioneren kruisingen / wegvakken	Vormgeving van de kruisingen en wegvakken voldoende dimensioneren. Aandacht voor aansluiting Meerstad op Damsterdiep, kruising hoofdentree-route – Hoofdweg.	Ja
	Duurzaam Veilige inrichting	Wegen in Deelplan 1 inrichting volgens de principes van Duurzaam Veilig om de verkeersveiligheid zo groot mogelijk te maken. Langzaamverkeerroute realiseren. Snelheid op de Hoofdweg verlagen van 80km- naar 50km-weg.	Ja
	Verminderen barrièrewerking	Door het maken van o.a. goede oversteekvoorzieningen, beperken van de breedte van de weg en aanleggen van trottoirs kan de barrièrewerking worden verminderd.	Ja
	Fietsverbinding	Langzaamverkeerroute verbinden met Meerstad-eiland of Noordelijke Ontsluitingsroute.	Ja
	Afname verkeersdruk	Fasering in Deelplan 1 waarmee de woningen aan het Lint pas laat in de fasering worden gerealiseerd.	Ja

Aspect	Effectbeperken- de maatregel	Toelichting	In plannen meegenomen?
	Hoofdweg 2010-2015		
Ecologie	Tegen gaan van versnippering groen (GIOS)	Het stedelijke groen is op diverse plaatsen in vrij smalle zone langs bebouwingen gesitueerd. Op een aantal plaatsen is het mogelijk dit stedelijke groen te bundelen zonder dat het grote invloed heeft op de uitgangspunten van het Masterplan.	Ja
	Verbeteren landschapsecologische relaties	Landschapsecologische relaties kunnen worden versterkt door via groene zones in Deelplan 1 een relatie mogelijk te maken tussen meer en gebied tussen de linten.	Ja
		Biodiversiteit en ruimtelijke variatie zijn te vergroten door bodemgradiënten te benutten en de versnippering te beperken.	Ja
		Vergroten robuustheid door groenstroken minimaal 50 m breed te maken.	Nee
	Benutten kwelwater	De basenrijke kwel uit de kwelvaart en de bemalen bebouwde gebieden benutten door het rond te pompen in de GIOS-natuurgebieden, indien ook de nutriëntengehalten voldoen.	Ja, is opgenomen in de ruimtelijke onderbouwing voor de artikel 19 voor het bouwrijp maken
	Specifieke soorten	Vooraf voor de amfibieën, in het bijzonder de Heikikker, zorgen voor voldoende migratiemogelijkheden tussen kerngebied en overige leefgebieden (faunavoorzieningen, corridors). Compensatie voor Heikikker.	Ja, is opgenomen in de ruimtelijke onderbouwing voor de artikel 19 voor het bouwrijp maken
	Kunstwerken als faunapassage	Kunstwerken uitvoeren als faunapassage voor waterdieren op locaties in verbindingen die voor waterorganismen belangrijk zijn: de belangrijke waterverbindingen tussen het meer met belangrijke aan- en afvoerwateren, in het bijzonder als deze wateren ook een ecologische hoofd- of nevenfunctie vervullen.	Ja, is opgenomen in de ruimtelijke onderbouwing voor de artikel 19 voor het bouwrijp maken
Landschap en cultuurhistorie	Groen ontwikkelen ter plaatse van de bebouwingslinten ontginningsas	Ruimtelijke inpassing ter plaatse van de bebouwingslinten .	Ja
	Verkavelingstructuur behouden	Structuur van de woningbouw aanpassen op de oorspronkelijke verkavelingstructuur.	Ja, is opgenomen in de ruimtelijke onderbouwing voor de artikel 19 voor het bouwrijp maken
Water	Retentiebekken en moeraszone	Retentiebekken inpassen om de fosfaatbelasting van het meer zoveel mogelijk te beperken	Ja
		Moeraszone inpassen voor bezinking en opname van nutriënten door helofyten.	Ja
	Recirculatie	Zorgen voor recirculatie van water tussen doodlopende delen van het meer en kwelvaart om de waterkwaliteit in de zomer te verhogen (minder stagnatie, minder algen, verwijdering fosfaat door vermenging met ijzerrijk kwelwater).	Ja
	Beperken muggen(overlast)	Voorkomen van ondiep stilstaand water. Streven naar een gezonde visstand in het meer.	Ja

Aspect	Effectbeperken- de maatregel	Toelichting	In plannen meegenomen?
	Beperken troebel water	Direct na aanleg voldoende groot areaal onderwatervegetatie ontwikkelen. Vanaf het begin aanwezig zijn van circulatie. Voldoende kwaliteit vulwater en op Meerstad toegesneden vulstrategie. Geen waterberging in de eerste jaren na aanleg.	Ja, is opgenomen in de ruimtelijke onderbouwing voor de artikel 19 voor het bouwrijp maken
	In de hand houden van gezonde visstand	Ontwikkeling van een snoek-blankvoorn-watertype. Visstand niet laten doorschieten naar biomassa's die boven de draagkracht van het systeem uitreiken. Naast snoek zal echter voldoende baars en aal aanwezig moeten zijn om de witvisstand in toom te houden.	Ja
		Opstellen visstandbeheersplan als onderdeel van een beheersplan.	Ja
	Voorkomen van daling watersysteem door bodemdaling	Peilen van het watersysteem mee laten zakken met de bodemdaling en het watersysteem op peil houden. Indien boezems op peil blijven, is extra opvoerhoogte van de gemalen nodig (indien het watersysteem mee zakt). Hierbij kan in het ontwerp van de kunstwerken rekening worden gehouden.	Ja, is opgenomen in de ruimtelijke onderbouwing voor de artikel 19 voor het bouwrijp maken
	Meer voorzien van zandbodem	Een zandbodem vergroot de kans voor helder water (in ieder geval geen leem- of kleibodem).	Ja, is opgenomen in de ruimtelijke onderbouwing voor de artikel 19 voor het bouwrijp maken
	Compensatie wegzijging	Het verwerken van klei in de bodem van het meer. Door de klei vervolgens af te dekken met zand maakt het mogelijk de oever voor recreatie te gebruiken en er zal geen nalevering van nutriënten uit de bodem optreden.	Gedeeltelijk
Bodem en Archeologie		Bij het plannen van de locaties van de woningen rekening houden met de aanwezige waardevolle archeologische waarden.	Ja, is opgenomen in de ruimtelijke onderbouwing voor de artikel 19 voor het bouwrijp maken
Luchtqualiteit		Geen mitigerende maatregelen noodzakelijk omdat geen knelpunten worden verwacht.	Ja
Geluid	Voldoen aan richtwaarden	Bronmaatregelen (geluidarm wegdek) of maatregelen in overdrachtsweg waar nodig inzetten als geluidsbeperkende maatregelen.	Ja
	Aanpassen toegestane snelheid	Snelheid op de Hoofdweg verlagen van 80 naar 50-km, in plangebied 30-km regime aanhouden.	Ja
Veiligheid	Verplaatsen hoogspanningsleiding	Het verplaatsen van de hoogspanningsleiding in het gebied.	Ja

4 Vertaling in bestemmingsplan

Het Meest Milieuvriendelijk Alternatief (MMA) is het alternatief waarbij de best bestaande mogelijkheden ter bescherming van het milieu worden toegepast en de beoogde doelstellingen kunnen worden gerealiseerd. Het MMA geeft de meest positieve en minst negatieve milieueffecten weer. In het MER/SMB is reeds een MMA ontwikkeld.

4.1 Vertaling in ruimtelijk plan

De meeste genoemde mitigerende maatregelen zullen worden opgenomen in de voorgenomen activiteit. Een aantal maatregelen zullen echter niet worden meegenomen. In onderstaande tabel staan de mitigerende maatregelen weergegeven, die niet in de plannen worden meegenomen. In de laatste kolom staat aangegeven wat hier de reden voor is.

Tabel 4-1 *Uitleg waarom maatregel niet wordt meegenomen in plannen*

Aspect	Effectbeperkende maatregel	Toelichting op maatregel	Waarom niet meegenomen in plannen?
Ecologie	Verbeteren landschapecologische relaties	Vergroten robuustheid door groenstroken minimaal 50 m breed te maken	Een klein aantal stroken is niet te realiseren met een breedte van 50m, uitwerking vindt plaats in overleg met DLG en LNV
Water	Compensatie wegzijging	Het verwerken van klei in de bodem van het meer. Door de klei vervolgens af te dekken met zand maakt het mogelijk de oever voor recreatie te gebruiken en er zal geen nalevering van nutriënten uit de bodem optreden	Bodem van het meer wordt voornamelijk met zand bedekt en niet met klei, dit in verband met recreatie en het voorkomen van nalevering van nutriënten. Alleen daar waar de kwelzone niet voldoet (Kop van Grunostrand) wordt klei in de bodem geïntegreerd ter voorkoming van wegzijging en om groei van riet en andere waterplanten mogelijk te maken.

5 Leemten in kennis en monitoring

Bij het opstellen van dit MER komen soms zaken naar voren, die op dat moment nog niet bekend of onderzocht zijn. Deze zogenaamde leemten in kennis staan genoemd in paragraaf 6.2 van het MER.

Het monitoringsprogramma zal door het bevoegd gezag worden opgesteld met de volgende doelstellingen:

- Voortgaande studie naar vastgestelde leemten in kennis en informatie;
- Toetsing van daadwerkelijke effecten aan voorspelde effecten;
- Bepaling van de noodzaak van het treffen van aanvullende mitigerende en compenserende maatregelen.

Er is in het MER (paragraaf 6.3) een aanzet gegeven voor het monitoringsprogramma. Dit programma zal nadat besluitvorming over het bestemmingsplan heeft plaatsgevonden, verder worden uitgewerkt. De uitvoering van het monitoringsprogramma is de verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag.